

Plantebaserede fødevarer er en niche - men et strategisk fokusområde hos Danish Agro

Af Thomas Rønholdt Mørch, kommunikationsdirektør, Danish Agro

Der bliver sagt og skrevet meget om plantebaserede fødevarer. I den forbindelse er det nok sjældent, at der tænkes på rugbrød og havregryn, men i stedet nye kødalternativer og produkter med bælgplanter som lupiner, hestebønner, linser og ærter som omdrejningspunkt.

Indtil videre står efterspørgslen fra forbrugere dog ikke mål med den store bevågenhed, som området tiltrækker sig. Det er et stort og komplekst arbejde at udvikle nye, velsmagende produkter, og det tager tid at skabe nye madvaner blandt de traditionssige forbrugere.

Skal udviklingen lykkes, kræver det mange gode kræfter hos alt fra græsrodder over politikere, iværksættere og store, etablerede aktører i fødevareindustrien.

For et par år siden besluttede vi i landbrugskoncernen Danish Agro at styrke vores fokus på plantebaserede fødevarer for at være med til at drive udviklingen inden for området. Det handler ikke kun om de sidste led i værdikæden, der er rettet mod forbrugeren, men hele vejen fra det indledende arbejde med forædling af sorter, over dyrkningen hos landmanden til forarbejdningen og salget.

Afgrøder som hestebønner, linser, quinoa og ærter kommer efter alt at dømmes til at udgøre væsentligt mere af dansk landbrug, og vi skal være med til at sikre, at det bliver en god forretning for danske landmænd,

der skal kunne se værdien af at dyrke disse afgrøder.

Derfor arbejder vi målrettet gennem vores datterselskab Nordic Seed med at forædle bælgssæd som lupiner, ærter og hestebønner. Det er et langstrakt arbejde, da det tager omkring otte år at udvikle en ny sort. At udvikle de rigtige sorter kræver samtidig et tæt samarbejde med aktører, som er tæt på forbrugere.

Den finger på forbruger-pulsen har vores søsterselskab DAVA Foods, som har sin store forretning inden for ægprodukter, men som er ved at opbygge et opbygge et nyt forretningsben med plantebaserede fødevarer. De første skridt i den udvikling blev taget i 2021 med opkøbet af Møllerup Brands A/S, der producerer hampefrøprodukter.

Gennem opkøbet har Danish Agro kunne promovere hamp over for landmænd, og en stadig stigende andel har taget hamp med i sædskiftet og således benyttet sig af denne mulighed for konceptavl. Udover at hamp er en nøjsom plante, der produceres uden brug af vand eller sprøjtemidler, har afgrøden den egenskab, at den giver en bredere fordeling af arbejdet på bedriften. Hamp skal først sås i maj, kræver ingen behandling i vækstsæsonen, og skal først høstes i oktober.

I 2022 købte vi krydderivirkomheden Karlsens A/S, og med den efterfølgende

fusion af de to selskaber blev selskabet DAVA Foods Ingredients skabt. På samme måde vil nye tilkøb blive en del af den videre udvikling inden for plantebaserede fødevarer i Danish Agro.

En af de første kommercielle succeser kom i 2022, da Sunset Boulevard lancerede en såkaldt Hamp-burger på sine 44 danske restauranter.

Bøffen indeholder foruden hampefrø også ærter og hestebønner. De danske hampefrø er fra DAVA Foods, og bøffen er udviklet i et samarbejde mellem Sunset Boulevard og flere danske fødevarevirksomheder, herunder virksomheden Organic Plant Protein, hvor Danish Agro ejer ca. 33 procent af aktierne.

Men hverken træer eller hampplanter vokser ind i himmelen, og forretningsområdet med plantebaserede fødevarer er stadig meget lille, når det bliver holdt op mod Danish Agros kerneforretning, som er traditionel grovvarehandel. Et interessant spørgsmål er da også, hvor stort potentialet egentlig er for de danske landmænd.

En udregning viser, at hvis alle danskere følger de officielle kostråd om at spise 100 gram bælgrugter om dagen, kræver det dyrkning på max 50.000 hektar i Danmark for at producere denne mængde, hvilket ikke er meget.

Derfor er det vigtigt, at vi også retter blikket mod industrien i Europa, hvor der venter en meget større markedsplads. Skala vil ganske enkelt være en nødvendighed, hvis det skal lykkes at gøre produktionen af plantebaserede fødevarer til en succes for

den danske fødevareklynge.

Og potentialet her er da også stort, hvis man dykker ned i diverse analyser. Eksempelvis estimerer konsulenthuset Boston Consulting Group, at alternative proteinkilder, også kendt som kød- og mælkeerstatninger, i 2035 vil udgøre 11 pct. af det samlede indtag af proteiner på verdensplan.

Derfor er det også glædeligt, at der i landbrugsaftalen fra 2021 blev øremærket 675 mio. kr., der frem mod 2030 skal øge udviklingen af dansk planteproduktion. Der vil blive behov for hver en krone – og formentlig mere til – hvis dansk landbrug også skal blive en førende nation inden for plantebaserede fødevarer.

I Danish Agro vil vi fortsat styrke vores position som en førende aktør i arbejdet med værdikæden fra jord til bord.